# FIȘĂ SINTETICĂ • Consultare sectorială

# Muzee

Metodologia propusă pentru actualizarea Strategiei Culturale a Municipiului București include o serie de consultări cu operatori și profesioniști din ecosistemul cultural și din domenii conexe. La fiecare consultare au fost invitați aproximativ 30 de operatori și profesioniștilor identificați ca fiind reprezentativi pentru tema sau sectorul vizat. Fișele care au rezultat din consultări sunt publicate după integrarea contribuțiilor suplimentare primite de la participanți.

Consultarea sectorială „Muzee (publice și private) a avut loc la data de 11 septembrie 2026, la Hanul Gabroveni, ARCUB-AEUB și discuția a fost co-moderată de Corina Șuteu (Insula 42, Coordonator General al Strategiei Culturale) și Dragoș Neamu (Expert muzeal și  Cofondator Rețeaua Națională a Muzeelor din România).

**Au participat la consultare:**

1. Vlad Babenco (Ministerul Culturii)
2. Diana Baciuna (Ministerul Culturii)
3. Judit Balint (Muzeul Național de Artă al României)
4. Ramona Bălășcuță (Muzeul Geologic Național)
5. Ana Maria Boghean (PMB - REPER)
6. Valentina Boldurescu ("MINA - Museum of Immersive Art")
7. Victor Florian Bota (Muzeul Recordurilor Românești)
8. Cristina Constantin (Muzeul Militar Național „Regele Ferdinand I")
9. Ioan Cristescu (Muzeul Național al Literaturii Române București)
10. Măriuca Drăgoi (MINA - Museum of Immersive Art)
11. Cornel Ilie (Muzeul Național de Istorie a României)
12. Liviu Jicman (Muzeul Național Cotroceni)
13. Adrian Leondraliu (Muzeul Copiilor)
14. Monica Macovei (Muzeul Geologic Național)
15. Florentina Nițu (Muzeul Universității din București)
16. Virgil Ștefan Nițulescu (Muzeul Național al Țăranului Român)
17. Mihai-Iulian [Comandorul] Pena (Muzeul Național al Aviației Române)
18. Dan Pîrvulescu (Muzeul Municipiului București)
19. Irina Radu (Ministerul Culturii)
20. Cristina Maria Toma (Muzeul Național al Hărților și Cărții Vechi)
21. Bogdan Trîmbaciu (Ministerul Culturii)
22. Vladimir Tudosa (Primăria Sector 1)

**Au contribuit în scris la fișa sintetică:** Muzeul CFR București, Muzeul Național de Istorie Naturală „Grigore Antipa".

**Au fost invitați la consultare:** Colecția de Antichități a Institutului de Arheologie „Vasile Pârvan", Comisia de Cultură Consiliul General al Municipiului București, Museum of Senses, Muzeul Căilor Ferate Române în administrarea CENAFER, Muzeul de Artă Recentă, Muzeul de Artă „Vasile Grigore", Muzeul Fotbalului, Muzeul Micul Paris, Muzeul Național al Pompierilor - Foișorul de Foc, Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gustri", Muzeul Național de Artă Contemporană, Muzeul Național de Istorie Naturală „Grigore Antipa", Muzeul Național Filatelic, Muzeul Național Tehnic "Prog. Ing. Dimitrie Leonida", Muzeul Național „George Enescu", Muzeul Școlii de Arhitectură / Centrul Expozițional Documentar al Universității de Arhitectură și Urbanism Ion Mincu, Muzeul Teatrului Național din București, Muzeul Telecomunicațiilor, Muzeul Universității „Politehnica" din București.

Consultarea a urmărit identificarea rolului muzeelor în ecosistemul cultural al Bucureștiului, a principalelor probleme structurale ale sectorului și a direcțiilor de intervenție relevante pentru Strategia Culturală 2027–2036.

CONCLUZII

**I. TEME PRINCIPALE ABORDATE**

- 1. Muzeele și comunitățile
- 2. Educația culturală și publicurile
- 3. Incluziune și acces teritorial
- 4. Infrastructură și patrimoniu
- 5. Resurse umane, finanțare și cadrul administrativ
- 6. Cercetare, date și impact
- 7. Conectare europeană
- 8. Digitalizare și noi tehnologii

**II. BLOCAJE PRINCIPALE IDENTIFICATE**

- 1. Fragmentarea instituțională și administrativă
- 2. Infrastructură insuficientă pentru patrimoniu
- 3. Deficit de resurse umane și financiare
- 4. Relație insuficient structurată cu sistemul educațional
- 5. Acces și participare inegale
- 6. Lipsa unor date și metodologii comune
- 7. Conectare internațională limitată
- 8. Cooperare profesională insuficient coordonată

**III. SOLUȚII ȘI DIRECȚII DE INTERVENȚIE PRIORITARE**

1. Infrastructură comună pentru depozitare și conservare

2. Consolidarea educației culturale

3. Dezvoltarea publicurilor și a comunităților

4. Cercetare și evaluare

5. Digitalizare și interdisciplinaritate

6. Internaționalizare

7. Cooperare și reprezentare profesională

**IV. RECOMANDĂRI PENTRU STRATEGIA CULTURALĂ 2027–2036**

1. Recunoașterea muzeelor ca infrastructură culturală, educațională și comunitară esențială

2. Dezvoltarea infrastructurii pentru patrimoniu

3. Educație culturală și dezvoltarea publicurilor

4. Accesibilitate și echilibru teritorial

5. Cercetare și date pentru politici culturale

6. Valoarea economică și socială a muzeelor

7. Cooperare instituțională și alianțe profesionale

8. Dimensiune europeană

## CONCLUZII

Consultarea a evidențiat rolul muzeelor ca infrastructură culturală esențială, educațională și comunitară, cu funcții care depășesc conservarea și expunerea patrimoniului. Participanții au subliniat necesitatea unei relații mai consistente cu publicurile, în special cu tinerii și comunitățile insuficient deservite cultural, precum și a unei colaborări mai structurate cu școlile și universitățile.

Printre principalele probleme identificate se numără lipsa infrastructurii adecvate pentru depozitarea și conservarea patrimoniului, deficitul de resurse umane și financiare, dificultățile administrative și legislative și lipsa unor date și metodologii comune pentru evaluarea impactului instituțiilor.

A fost evidențiată necesitatea unei cooperări mai puternice între muzee și a unor mecanisme comune de reprezentare, cercetare și dialog instituțional. A fost subliniată necesitatea conectării misiunii fiecărui muzeu la prioritățile culturale ale orașului.

Strategia ar trebui să propună un cadru pentru aceste colaborări, pentru dezvoltarea infrastructurii și pentru o abordare mai coerentă a educației culturale, incluziunii, digitalizării și conectării cu valorile și publicul european.

# I. TEME PRINCIPALE ABORDATE

### 1. Muzeele și comunitățile

Muzeele pot funcționa ca spații de întâlnire, dialog și construire a comunităților („safe space”), precum și ca resurse pentru alte organizații și inițiative culturale.

### 2. Educația culturală și publicurile

Educația culturală a fost identificată ca direcție transversală, cu accent pe colaborarea dintre muzee, școli și universități și pe dezvoltarea unor programe pentru copii și tineri. Participanții au subliniat că tinerii trebuie implicați nu doar ca destinatari, ci și în producerea de conținut și în dezvoltarea programelor.

### 3. Incluziune și acces teritorial

A fost discutată necesitatea reducerii diferențelor de acces la cultură dintre zonele Bucureștiului și dezvoltarea unor programe pentru comunități insuficient deservite. Incluziunea presupune atât accesibilitate fizică, cât și adaptarea conținutului și a experienței muzeale la nevoile diferitelor publicuri.

### 4. Infrastructură și patrimoniu

Lipsa spațiilor moderne de depozitare, conservare și restaurare reprezintă o problemă comună a mai multor instituții. Au fost discutate posibile soluții de infrastructură comună și utilizarea unor spații și terenuri aflate în patrimoniul municipal.

### 5. Resurse umane, finanțare și cadrul administrativ

Deficitul de personal, problemele salariale, resursele financiare și dificultățile legislative și procedurale limitează dezvoltarea instituțiilor, uneori până la întreruperea activității cu consecințe grave (e.g. Muzeul Geologic Național). A fost subliniată necesitatea unor soluții sistemice și a corelării obiectivelor de management cu direcțiile strategiei culturale.

### 6. Cercetare, date și impact

Participanții au subliniat lipsa unor date sistematice și comparabile privind profilul și nevoile publicurilor, frecvența și tipurile de participare, precum și impactul economic și social al activității muzeelor. A fost propusă dezvoltarea unor parteneriate între muzee,

universități și organizații de cercetare pentru realizarea de studii periodice și pentru elaborarea unor metodologii comune de colectare și evaluare a acestor date, care să poată fundamenta deciziile privind programele, dezvoltarea publicurilor, resursele și politicile culturale macro.

Cercetarea muzeală trebuie privită ca funcție distinctă de cercetarea publicurilor și a impactului instituțional. Pentru prima trebuie să existe  facilități pentru documentarea, cercetarea și digitizarea colecțiilor, precum și pentru accesul specialiștilor la acestea.

### 7. Conectare europeană

A fost evidențiată necesitatea unei conectări mai puternice a muzeelor bucureștene la spațiul cultural european.

### 8. Digitalizare și noi tehnologii

Noile tehnologii trebuie incluse în resursele muzeale pentru a extinde accesul și modalitățile de valorificare a patrimoniului, fără a înlocui experiența muzeală directă.

În continuare punctului 6; intervenția distinctă în digitizarea colecțiilor față de utilizarea tehnologiei pentru interpretarea patrimoniului și pentru a ameliora experiența publicului sau medierea culturală. Prima presupune baze de date de colecții, documentare digitală, standardizarea informațiilor, interoperabilitatea sistemelor și posibilitatea utilizării datelor în cercetare, conservare și valorificare lor publică.

## II. BLOCAJE PRINCIPALE IDENTIFICATE

### 1. Fragmentarea instituțională și administrativă

Muzeele funcționează în subordinea unor autorități diferite, ceea ce îngreunează dezvoltarea unor politici comune la nivelul orașului.

### 2. Infrastructură insuficientă pentru patrimoniu

Lipsa spațiilor adecvate pentru depozitare, conservare și restaurare determină soluții fragmentare și foarte costisitoare.

### 3. Deficit de resurse umane și financiare

Lipsa personalului, problemele salariale și resursele financiare limitate afectează fundamental muzeele publice.

### 4. Relație insuficient structurată cu sistemul educațional

Colaborarea dintre muzee, școli și universități depinde încă în mare măsură de inițiative punctuale și de relații individuale.

### 5. Acces și participare inegale

Oferta culturală și participarea sunt distribuite inegal geografic la nivelul orașului, iar unele categorii de public rămân insuficient reprezentate.

### 6. Lipsa unor date și metodologii comune

Datele privind publicurile, participarea și impactul nu sunt colectate și evaluate unitar, ceea ce limitează fundamentarea politicilor culturale.

### 7. Conectare internațională limitată

Resursele și infrastructura existente limitează participarea la proiecte internaționale și găzduirea unor expoziții de amploare.

### 8. Cooperare profesională insuficient coordonată

Instituțiile tind să abordeze individual probleme care sunt comune sectorului, limitând capacitatea de reprezentare și negociere.

## III. SOLUȚII ȘI DIRECȚII DE INTERVENȚIE PRIORITARE

### 1. Infrastructură comună pentru depozitare și conservare

Identificarea unor spații și dezvoltarea unor soluții de depozitare, conservare și restaurare accesibile mai multor instituții.

### 2. Consolidarea educației culturale

Dezvoltarea unor mecanisme stabile de colaborare între muzee, școli și universități și susținerea programelor pentru copii și tineri.

### 3. Dezvoltarea publicurilor și a comunităților

Sprijinirea programelor participative, a voluntariatului și a inițiativelor care încurajează implicarea publicului în activitățile și programele instituțiilor.

### 4. Cercetare și evaluare

Dezvoltarea unor parteneriate cu universități și organizații de cercetare pentru studii privind publicurile, impactul și funcționarea instituțiilor.

### 5. Digitalizare și interdisciplinaritate

Susținerea utilizării tehnologiei pentru interpretarea și valorificarea patrimoniului și pentru dezvoltarea unor noi forme de acces și participare.

### 6. Internaționalizare

Încurajarea participării muzeelor la rețele și proiecte europene și crearea condițiilor pentru circulația și găzduirea de expoziții internaționale (e.g. bugete multianuale).

### 7. Cooperare și reprezentare profesională

Dezvoltarea unor mecanisme de colaborare între instituții pentru proiecte comune, schimb de resurse, realizarea de studii și formularea unor propuneri comune către autorități.

O recomandare precisă vizează studiile și colectarea de date: „Metodologie comună pentru măsurarea indicatorilor, elaborarea unei metodologii unitare de definire, măsurare și raportare a principalelor categorii de beneficiari. Existența unor indicatori comuni nu asigură comparabilitatea datelor dacă instituțiile îi calculează diferit. Numărul persoanelor care vizitează expozițiile trebuie evidențiat distinct de participarea la programe educaționale, vernisaje, alte evenimente proprii și evenimente organizate de terți în spațiile muzeului. De exemplu, accesul gratuit la expoziție, participarea la un vernisaj și participarea la un târg în curtea muzeului reprezintă forme diferite de participare; fiecare poate fi raportată, dar categoriile nu trebuie confundate.

## IV. RECOMANDĂRI PENTRU STRATEGIA CULTURALĂ 2027–2036

### 1. Recunoașterea muzeelor ca infrastructură culturală, educațională și comunitară esențială

Integrarea muzeelor în politicile și programele culturale ale orașului, prin recunoașterea rolului acestora în educație, dezvoltarea publicurilor, coeziunea comunitară și valorificarea patrimoniului.

### 2. Dezvoltarea infrastructurii pentru patrimoniu

Identificarea unei soluții pe termen lung pentru depozitarea, conservarea și restaurarea patrimoniului muzeal, inclusiv prin infrastructuri comune.

### 3. Educație culturală și dezvoltarea publicurilor

Crearea unui cadru municipal pentru colaborarea dintre muzee, școli și universități și susținerea programelor pentru copii, tineri și comunități locale (de cartier).

### 4. Accesibilitate și echilibru teritorial

Extinderea accesului la programele muzeale, cu prioritate pentru zonele și categoriile de public insuficient deservite.

### 5. Cercetare și date pentru politici culturale

Dezvoltarea unui sistem de cercetare și evaluare a publicurilor și a impactului muzeelor, în parteneriat cu universități și organizații specializate.

### 6. Valoarea economică și socială a muzeelor

Realizarea unor studii recurente privind contribuția economică și socială a muzeelor și utilizarea rezultatelor pentru fundamentarea investițiilor publice.

### 7. Cooperare instituțională și alianțe profesionale

Crearea unui cadru care să faciliteze proiecte comune, schimbul de resurse și expertiză și reprezentarea coordonată a intereselor sectorului.

### 8. Dimensiune europeană

Susținerea internaționalizării muzeelor și a utilizării tehnologiei pentru valorificarea patrimoniului și dezvoltarea unor noi forme de participare culturală la nivel european.